

Uchwała Nr IV/41/15
Rady Powiatu Brzeskiego
z dnia 26 lutego 2015 r.

w sprawie: uchwalenia Powiatowego programu na rzecz rozwoju pieczy
zastępczej na lata 2015 – 2017

Na podstawie art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 595 z późn. zm.) w związku z art. 180 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149 z późn. zm.)

Rada Powiatu ustala co następuje:

§ 1

Uchwała się Powiatowy Program na Rzecz Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Brzeskim na lata 2015- 2017 o następującym brzmieniu:

„ Powiatowy Program na Rzecz Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Brzeskim na lata 2015 -2017

1. Wprowadzenie

Powiatowy Program na Rzecz Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015 – 2017, zwany dalej programem został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149 z późn. zm.) Zgodnie z art. 180 ust. 1 do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3 letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Organizatorem pieczy zastępczej w powiecie brzeskim jest zgodnie z Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. W ramach zadań wynikających z ustawy organizatorowi pieczy zastępczej powierzono zadania organizowania i wspierania rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz zadania wynikające z usamodzielniania wychowanków tych dwóch form opieki. Forma rodzinna pieczy zastępczej nad dziećmi nie jest oparta na więzi rodzinno – prawnej między rodzicami zastępczymi a dziećmi, nie rodzi też obowiązków alimentacyjnych, nie dochodzi do dziedziczenia z mocy przepisów, dziecko nie przyjmuje nazwiska rodziców zastępczych, a rodzice zastępczy podlegają dozorowi ze strony powiatowego centrum pomocy rodzinie w wykonywaniu swych zadań. Ze względu na stopień pokrewieństwa wyróżniamy rodziny:

- spokrewnione z dzieckiem
- niezawodowe
- zawodowe, w tym zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i

zawodowa specjalistyczna.

Formą rodzinnej pieczy zastępczej jest także rodzinny dom dziecka.

Instytucjonalną formą pieczy zastępczej realizowaną na poziomie powiatu brzeskiego są placówki opiekuńczo wychowawcze typu rodzinnego. Ustawodawca wyróżnia także takie typy placówek opiekuńczo wychowawczych jak:

- placówka typu interwencyjnego
- placówka typu specjalistyczno – terapeutycznego
- placówka typu rodzinnego

Cele programu

Celem głównym programu rozwoju pieczy zastępczej w powiecie brzeskim na lata 2015 – 2017 jest rozbudowanie i wspieranie istniejącego w powiecie brzeskim systemu rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz organizowanie wsparcia wychowankom rodzinnej i instytucjonalnej pieczy usamodzielniającym się.

System pieczy zastępczej w powiecie brzeskim obejmuje instytucje działające na rzecz rodziny i dziecka jakimi są:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Miejskie i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej
- Sąd Rejonowy, Wydział Rodzinny

Organizatorem pieczy zastępczej na terenie powiatu brzeskiego jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej wynika z zagrożenia jego dobra. Na organizatorze pieczy zastępczej spoczywa obowiązek zapewnienia dziecku jak najlepszych warunków rozwojowych, które mają zapewnić rodzinne lub instytucjonalne formy opieki. W literaturze przedmiotu a także z wiedzy organizatora pieczy zastępczej wynika, że najbardziej oczekiwanym rozwiązaniem jest umieszczenie dziecka w rodzinnej formie opieki. Dlatego też należy wspierać i rozbudowywać w szczególności na terenie powiatu brzeskiego rodzinne formy opieki poprzez promocję rodzicielstwa zastępczego, szkolenie kandydatów na rodziców zastępczych tworzenie rodzinnych domów dziecka oraz na wspieranie już istniejących form rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka. Realizacja celu programu w odniesieniu do instytucjonalnej pieczy zastępczej będzie miała na celu wspieranie placówek opiekuńczo wychowawczych w tworzeniu jak najlepszych warunków pobytu dzieci i młodzieży oraz w pracy wychowawczej przygotowującej wychowanków do usamodzielnienia.

Usamodzielnienie wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej jest zwieńczeniem procesu opieki, wychowania i edukacji systemie pieczy zastępczej i wymaga wsparcia w tworzeniu oraz realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia.

Realizacja celu głównego to także to także działania zmierzające do uregulowania sytuacji prawnej i życiowej dziecka przebywającego w pieczy zastępczej i podejmowanie działań zmierzających do powrotu dziecka do rodziców w tych sytuacjach, które są możliwe do zrealizowania.

W systemie wsparcia rodziny dużą rolę odgrywać mogą działania ośrodków pomocy społecznej ukierunkowane na rodziny zagrożone oraz rodziny biologiczne, do których powróciły dzieci z pieczy zastępczej. Zatem szczególnie ważna będzie praca asystentów rodziny pomagających rodzinie w prawidłowym funkcjonowaniu i wychowywaniu dzieci, przeciwdziałające powstawaniu problemów powodujących umieszczanie dzieci w pieczy zastępczej lub ich powrotu do pieczy zastępczej. Istotną rolę we wsparciu rodzin zastępczych odgrywać powinni koordynatorzy rodzinnej

pieczy zastępczej. Wymaga to jednak woli rodzin zastępczych, które zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej muszą wyrazić zgodę na objęcie ich działaniami pomocowymi koordynatora pieczy zastępczej. Dlatego ważnym zadaniem w realizacji celu jest podnoszenie poziomu wsparcia już funkcjonujących rodzin poprzez objęcie ich wsparciem psychologicznym i pomocą w rozwiązywaniu problemów przez koordynatora pieczy zastępczej. Rozbudowa systemu opieki zastępczej w okresie trwania programu oparta musi być o pozyskanie nowych rodzin zastępczych i kandydatów do prowadzenia rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych i rodzinnych domów dziecka. Niezbędnym narzędziem w realizacji tego celu będzie prowadzenie kampanii społecznych i medialnych promujących rodzicielstwo zastępcze. Elementem powiatowego systemu pieczy zastępczej są placówki opiekuńczo wychowawcze typu socjalizacyjnego. Ich zasady funkcjonowania oparte są o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Placówki te będą musiały w okresie trwania programu rozpocząć prace nad dostosowaniem do standardów jakie będą obowiązywały od 2021 r. oraz wzmocnić działania zmierzające do maksymalnego skrócenia czasu pobytu dziecka w placówce. Zakończeniem procesu opieki i wychowania w pieczy zastępczej jest usamodzielnienie wychowanka. Jest proces zaczynający się od momentu umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej trwający do opuszczenia rodziny zastępczej lub placówki. Wspieranie tego procesu przez rodzinę zastępczą, placówkę i powiatowe centrum pomocy rodzinie ma doprowadzić do ekonomicznego społecznego usamodzielnienia i rozpoczęcia własnego życia w sposób odpowiedzialny z zapewnieniem podstaw materialnych samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. Wymagać to będzie wypracowania nowego mechanizmu współpracy rodzin zastępczych i placówek z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkami pomocy społecznej raz rodzinami biologicznymi lub najbliższą rodziną wychowanków.

SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE BRZESKIM

System pieczy zastępczej w powiecie brzeskim jest oparty na powiatowym centrum pomocy rodzinie, który jest organizatorem pieczy zastępczej w powiecie brzeskim. W ramach tego systemu organizator współpracuje z innymi instytucjami realizującymi zadania wynikające z przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz innych przepisów. Należy zauważyć, że nie ma w tym systemie podległości instytucji wymienionych jednostce wyznaczonej na organizatora pieczy zastępczych. Problemem systemu pieczy zastępczej jest brak regulacji prawnych dotyczących zakresu współpracy jak też możliwości prawno -organizacyjno - finansowych poszczególnych instytucji działających w tym obszarze.

Pieczą zastępczą na terenie powiatu brzeskiego obejmuje:

a) rodzinną pieczę zastępczą w skład której

- rodziny zastępcze spokrewnione
- rodziny niezawodowe
- rodziny zawodowe
- rodzinne domy dziecka

b) instytucjonalną pieczę zastępczą w skład której wchodzi:

- placówki opiekuńczo wychowawcze typu socjalizacyjnego

Rodzina zastępcza spokrewniona to rodzina, którą tworzą małżonkowie lub osoba nie pozostająca w związku małżeńskim, będąca/będący krewnymi wstępnymi lub pełnoletnim rodzeństwem dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.

Rodzina zastępcza niezawodowa to rodzina którą tworzą małżonkowie lub osoba nie pozostająca w związku małżeńskim nie będący/będąca krewnymi wstępnymi dziecka.

Rodzina zawodowa to rodzina którą tworzą małżonkowie nie będący krewnymi dziecka umieszczonego w rodzinie zawodowej, która spełnia warunki do pełnienia rodziny zastępczej zawodowej i posiada minimum trzyletnie doświadczenie w pełnieniu funkcji rodziny zastępczej.

Rodzinny dom dziecka tworzony jest przez osobę nie pozostającą w związku małżeńskim lub przez małżeństwo, sprawujące opiekę nad łącznie nie więcej niż ośmiorgiem dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletniość przebywając w pieczy zastępczej.

Na terenie powiatu brzeskiego brak jest zawodowych rodzin zastępczych specjalistycznych oraz pełniących funkcję pogotowia rodzinnego.

Placówki opiekuńczo wychowawcze typu socjalizacyjnego to domy dziecka przeznaczone dla dzieci od 10 roku życia, wymagające szczególnej opieki lub mające trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie. W placówce socjalizacyjnej może przebywać w tym samym czasie nie więcej niż 14 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletniość przebywając w pieczy zastępczej.

Na terenie powiatu brzeskiego brak jest placówek typu interwencyjnego i specjalistyczno – terapeutycznego oraz typu rodzinnego.

Według stanu na dzień 31.12.2014r. w pieczy zastępczej na terenie powiatu brzeskiego przebywało 250 dzieci w pieczy zastępczej w tym:

154 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej

96 dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej

Struktura wiekowa dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie brzeskim wg stanu na dzień 31 .01.2015 r.

Lp	Przyczyny umieszczenia	Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych	Dom Dziecka w Skorogoszczy	Dom Dziecka w Strzegowie
1	sieroctwa	2	-	-
2	pólsieroctwa	10	2	1
3	uzależnienia rodziców, w tym:			
	od alkoholu	-	22	6
4	przemocy w rodzinie	-	-	7
5	bezzradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	28	3	10
6	niepełnosprawności co najmniej jednego z rodziców	-	-	-
7	długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	-	-	-
8	ubóstwa	-	-	-

10	nieodpowiednich warunków mieszkaniowych	-	-	-
11	pobytu za granicą co najmniej jednego z rodziców	-	1	-
	inne	-	-	-
	Dzieci w pieczy zastępczej			-
	Poniżej roku	-	-	-
	Od 1 roku do 3 lat	-	-	-
	4 - 6 lat	0	0	3
	7- 13 lat	9	5	13
	14- 17 lat	31	21	5
	18 – 24 lat		2	3

Struktura wiekowa dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie brzeskim wg stanu na dzień 31.01.2015 r.

Lp.	Wyszczególnienie	W rodzinach zastępczych spokrewnionych	W rodzinach zastępczych niezawodowych	Ogółem	W rodzinach zastępczych Zawodowyc h w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	W rodzinach zastępczych Zawodowych w tym pełniących funkcję specjalistyczną	Rodzinne Domy Dziecka
1.	Dzieci w pieczy zastępczej w wieku: ¹⁾	82	38	8	0	0	26
1.1.	poniżej 1 roku	2	0	1	0	0	11
1.2.	od 1 roku do 3 lat	8	2	3	0	0	6
1.3.	4- 6 lat	9	8	1	0	0	3
1.4.	7-13 lat	30	17	2	0	0	3
1.5.	14-17 lat	21	6	1	0	0	3
1.6.	18-24 lat	12	5	0	0	0	0
2.	Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek: ²⁾	82	38	8	0	0	26
2.1.	sieroctwa	0	0	0	0	0	11
2.2.	pólsieroctwa	20	12	0	0	0	6
2.3.	uzależnienia rodziców, w tym:	25	15	2	0	0	3
2.4.	od alkoholu	24	5	2	0	0	3

2.5.	Bezkarności w sprawach opiekuńczo-wychow.	5	0	0	0	0	3
2.6.	niepełnosprawność i co najmniej jednego z rodziców	8	3	2	0	0	0
2.7.	długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	0	2	0	0	0	26
2.8.	ubóstwa	5	0	2	0	0	0
2.9.	bezrobocia	5	0	0	0	0	0
2.10	nieodpowiednich warunków mieszkaniowych	2	0	0	0	0	20
2.11	pobytu za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	12	0	0	0	0	
2.12	inne	0	6	0	0	0	
3.	Dzieci cudzoziemców	0	0	0	0	0	0
4.	Małoletnie matki	0	0	0	0	0	0

SYTUACJA I POTRZEBY RODZIN ZASTĘPCZYCH W POWIECIE BRZESKIM

Ustawa o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zmieniła w sposób zasadniczy system opieki nad dziećmi wymagającymi opieki kładąc nacisk na rodzinną pieczę zastępczą ograniczając rolę instytucjonalnej opieki w wychowaniu i opiece nad dzieckiem pozbawionym opieki rodzicielskiej. Założenia ustawy choć w swojej istocie są bezdyskusyjne to ich wymiar praktyczny różni się z celami ustawy i powoduje bardzo duże trudności w umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej. Brak kandydatów do pełnienia roli rodziny zastępczej a w szczególności brak rodzin do podjęcia się bardzo trudnej i odpowiedzialnej roli rodziny zastępczej zawodowej powoduje komplikacje z umieszczaniem najmłodszych dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej. Nie można tworzyć rodzin zastępczych administracyjnie. O podjęciu się roli rodzica zastępczego decydują osoby zainteresowane tą formą pomagania dzieciom trwale lub czasowo pozbawionym opieki. Kandydaci na rodzinę zastępczą zawodową, w tym specjalistyczną i o charakterze pogotowia rodzinnego muszą spełniać określone ustawa wymogi, przejść odpowiednie procedury kwalifikacyjne.

W powiecie brzeskim brak jest rodzin zastępczych zawodowych specjalistycznych, w których umieszcza się w szczególności dzieci niepełnosprawne i dzieci skierowane na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz rodzin zastępczych zawodowych o charakterze pogotowia rodzinnego, w których umieszcza się dziecko do unormowania jego sytuacji, nie dłużej jednak niż na okres 4 miesięcy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres ten może zostać przedłużony do 8 miesięcy lub do zakończenia postępowania sądowego o powrót dziecka do rodziny, przysposobienia lub umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej. Przeprowadzone przez powiatowe centrum pomocy rodzinie działania informacyjno-promocyjne rodzicielstwa zastępczego nie przyniosły efektów w postaci zgłoszenia się chętnych do pełnienia roli rodziny zastępczej.

Kandydaci na do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej oraz rodzinne domy dziecka mają zapewnione bezpłatne szkolenia przygotowujące ich do pełnienia roli opiekuna zastępczego. Problemem na który organizator pieczy zastępczej nie ma większego wpływu jest objęcie rodzin zastępczych opieką koordynatora pieczy zastępczej. W przepisach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przyjęto, że co do zasady objęcie rodziny zastępczej opieką koordynatora następuje na wniosek rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka. Na terenie powiatu brzeskiego pomimo zapewnienia środków finansowych na zatrudnienie koordynatora rodziny zastępcze nie wyrażają woli wprowadzania do siebie kolejnej osoby reprezentującej instytucje, chcąc zachować autonomię rodziny i ograniczyć liczbę osób i instytucji nadzorujących rodzinę zastępczą.

Przeprowadzone badania ankietowe wśród rodzin zastępczych wskazują na niski stopień zaangażowania rodzin w proces współpracy z organizatorem pieczy zastępczej. Na 100 wysłanych ankiet do rodzin zastępczych dotyczących korzystania z różnych form wsparcia i pomocy dla rodzin zastępczych odpowiedzi udzieliło tylko 12 rodzin. Na pytanie czy rodzinom zastępczym oraz dzieciom przebywającym w tych rodzinach potrzebne jest wsparcie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej i psychologa, radcy prawnego i pedagoga pozytywnie odpowiedziało 67% badanych.

Prawie 100% ankietowanych wskazało na potrzebę zwiększenia regularnej pomocy finansowej na utrzymanie dziecka w rodzinie zastępczej oraz dofinansowanie do różnych form spędzania czasu przez dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych.

INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA – SYTUACJA I POTRZEBY

W powiecie brzeskim funkcjonują trzy placówki opiekuńczo wychowawcze typu rodzinnego, w których może przebywać 99 dzieci. W Domu Dziecka Nr 1 w Brzegu może przebywać 14 dzieci, w Domu Dziecka Nr 2 w Brzegu może przebywać 30 dzieci. W Domu Dziecka w Skorogoszczy może przebywać 30 dzieci i w Domu Dziecka w Strzegowie 25 dzieci. Wyzwaniem dla samorządu powiatu będzie osiągnięcie standardu liczby dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo wychowawczych od 1 stycznia 2021 r. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określiła, że od tego terminu w placówce opiekuńczo wychowawczej nie może przebywać więcej niż 14 dzieci. Obecnie placówki praktycznie zapewniają potrzeby powiatu w zakresie umieszczania dzieci w tego typu placówkach. Praktycznie większość potrzeb placówek opieki całkowitej prowadzonych przez powiat brzeski ma zapewnioną realizację zgłaszanych potrzeb na bieżąco. Potrzeby inwestycyjne oraz związane z przystosowaniem placówek do obowiązujących standardów są systematycznie realizowane. Wszystkie nasze placówki uzyskały wpis

do rejestru placówek prowadzonego przez Wojewodę Opolskiego spełniając wszystkie wymogi określone przepisami. W domach dziecka powiatu brzeskiego na stanowiskach wychowawcy zatrudnione są osoby spełniające wymogi ustawy. Wszyscy wychowawcy zatrudnieni są po likwidacji Karty Nauczyciela na podstawie ustawy o pracownikach samorządowych. Rok 2014 był pierwszym rokiem wprowadzenia zmian placowych związanych z likwidacją Karty Nauczyciela. Proces regulacji wynagrodzeń został przyjęty przez Zarząd Powiatu Brzeskiego przy aprobacie Rady Powiatu Brzeskiego i zostanie zakończony na początku 2016 r.

SYTUACJA I POTRZEBY OSÓB OPUSZCZAJĄCYCH PIECZĘ ZASTĘPCZĄ

Obecnie wsparciem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie objętych jest wsparciem 63 dorosłych wychowanków pieczy zastępczej, w tym 35 wychowanków rodzin zastępczych i 28 wychowanków placówek opiekuńczo wychowawczych. W grupie wychowanków rodzinnej pieczy w rodzinach zastępczych 17 nadal pozostaje w rodzinie zastępczej.

Pomoc przyznawana jest wychowankom zarówno rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo wychowawczych jak też wychowankom z terenu powiatu brzeskiego opuszczającym:

- domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie
- domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży
- schroniska dla nieletnich
- zakłady poprawcze
- specjalne ośrodki szkolno wychowawcze
- specjalne ośrodki wychowawcze
- młodzieżowe ośrodki socjoterapii
- młodzieżowe ośrodki wychowawcze jeżeli orzeczenie sądu o umieszczeniu w pieczy zastępczej nie zostało uchylone

Pomoc na usamodzielnienie obejmuje następujące formy:

- pomoc na kontynuowanie nauki
- pomoc na usamodzielnienie
- pomoc na zagospodarowanie

Udziela się także pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz zatrudnienia.

Wychowankom opuszczającym pieczę zastępczą powiat brzeski udziela pomocy także w formie możliwości korzystania w pierwszym okresie usamodzielnienia z mieszkania chronionego dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej. W mieszkaniu chronionym może przebywać jednocześnie 5 usamodzielnionych wychowanków.

Wychowankowie pieczy zastępczej, w szczególności wychowankowie podejmują decyzję o usamodzielnieniu często z silnego poczucia decydowania o sobie i nie poddawania się rygorom jakie związane są z przestrzeganiem regulaminów placówki i umowy zawieranej z dyrektorem placówki, dotyczącej warunków i zasad pobytu w placówce osoby pełnoletniej. Najczęściej nie mają możliwości powrotu do środowiska rodzinnego, nie mają odpowiedniego zawodu i wykształcenia pozwalającego na podjęcie pracy po opuszczeniu placówki. Jedyńm ich źródłem utrzymania jest najczęściej pomoc na kontynuowanie nauki. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie reaguje na potrzeby usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej, informując w czasie spotkań zarówno w placówkach jak też w indywidualnych rozmowach o instytucjach udzielających pomocy i przepisach regulujących wiele obszarów związanych z pierwszymi działaniami w czasie usamodzielnienia oraz udzielając

miejsca w mieszkaniu chronionym. Obejmowaliśmy także wsparcia w usamodzielnieniu wychowanków pieczy zastępczej poprzez ich udział w projektach POKL pod nazwą „ Aktywizacja zawodowa i społeczna wychowanków placówek opiekuńczo wychowawczych i osób niepełnosprawnych” Działaniami tymi corocznie obejmowaliśmy od 15 do 20 wychowanków rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo wychowawczych i SOSW. W ramach programu usamodzielniani wychowankowie otrzymywali wsparcie doradców: socjalnego, zawodowego psychologa oraz radcy prawnego. Także pełnoletni wychowankowie objęci byli działaniami podnoszącymi ich poziom kwalifikacji i doświadczenia zawodowego poprzez kursy i szkolenia zawodowe.

Najważniejszą potrzebą zgłaszaną przez usamodzielnianych wychowanków jest potrzeba mieszkaniowa. Wraz z opiekunami usamodzielnienia wspomagamy wychowanków w uzyskaniu mieszkania poprzez pisanie pism do wójtów i burmistrzów o przyznanie mieszkania z zasobów komunalnych, indywidualne spotkania dyrektora PCPR z wójtami i burmistrzami w indywidualnych sprawach usamodzielnianych wychowanków. Dla usamodzielnianych wychowanków został przygotowany przewodnik o zasadach związanych z usamodzielnianiem i o prawach usamodzielnianych wychowankach pieczy zastępczej.

PODSUMOWANIE:

- zdecydowaną większość rodzin zastępczych w powiecie brzeskim stanowią rodziny spokrewnione (%), w których funkcje opiekuńcze i wychowawcze najczęściej pełnią dziadkowie, co systemie opieki nad dzieckiem, jaki został określony w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nie jest co do istoty systemu korzystne
- rodziny zastępcze dobrze radzą sobie z zapewnieniem podstawowych funkcji opiekuńczych, dużo gorzej radzą sobie z realizacją funkcji wychowawczych i realizacją potrzeb wyższego rzędu dla dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej (np. zapewnienie dostępu do dóbr kultury, wypoczynku)
- najczęściej zgłaszanymi potrzebami rodzin zastępczych są potrzeby finansowe
- rodziny zastępcze w małym stopniu zgłaszają do organizatora pieczy zastępczej powstające problemy wychowawcze i w małym stopniu rozwiązują te potrzeby przy pomocy specjalistów
- w rodzinach zastępczych spokrewnionych występuje często dużą różnicą wieku pomiędzy rodzicami zastępczymi a umieszczonymi w tych rodzinach dziećmi oraz duże obciążenie wynikające ze złych doświadczeń w wychowaniu rodziców dzieci umieszczonych u dziadków, co rzutuje na jakość sprawowanej opieki
- umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej bez zapewnienia przez odpowiednie instytucje pracy z rodziną biologiczną mającą na celu osiągnięcie warunków do jak najszybszego powrotu dzieci do rodziców lub rodzica wpływa niekorzystnie na proces wychowania dziecka w rodzinie zastępczej oraz na ich usamodzielnienie

ZADANIA DO REALIZACJI NA LATA 2015 – 2017
 RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

Zadania	Wskaźniki do realizacji zadań	Proponowane działania
Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego	- liczba nowo powstałych rodzin zawodowych i rodzinnych domów dziecka	- promocja rodzicielstwa zastępczego w lokalnych mediach - promowanie dobrych przykładów rodzin zastępczych - wsparcie powstania stowarzyszenia rodzin zastępczych
Zatrudnienie koordynatorów pieczy zastępczej	- liczba zatrudnionych koordynatorów - liczba rodzin objętych wsparciem koordynatora	- intensyfikacja działań wśród rodzin zastępczych promujących opiekę koordynatora
Organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziców zastępczych	- liczba osób skierowanych na szkolenia - liczba wydanych opinii psychologicznych	- wstępne dokonywanie ocen kandydatów przez organizatora pieczy - wydawanie opinii przez psychologa
Zawieranie umów z kandydatami na pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej i prowadzących rodzinne domy dziecka	- liczba zawartych umów	- propagowanie rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka
Prowadzenie rejestru osób zakwalifikowanych oraz pełniących funkcje rodziny niezawodowej, zawodowej i prowadzących rodzinne domy dziecka	- liczba osób i rodzin ujętych w rejestrze	- aktualizowanie rejestru
Szkolenia oraz superwizje dla pracowników PCPR podnoszące kwalifikacje z zakresu pieczy zastępczej	- liczba szkoleń dla pracowników socjalnych i koordynatorów - liczba pracowników, którzy wzięli udział w szkoleniach	- organizowanie specjalistycznych szkoleń, lub dofinansowanie do szkoleń realizowanych przez uprawnione podmioty
Wsparcie rodzin zastępczych poprzez pomoc w organizacji stowarzyszenia rodzin zastępczych i grup wsparcia	- liczba członków stowarzyszenia - liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia	- promowanie idei założenia stowarzyszenia rodzin zastępczych - promowanie uczestnictwa w grupie wsparcia
Zapewnienie środków finansowych na realizację zadań fakultatywnych	- liczba rodzin i dzieci w rodzinach zastępczych korzystających ze świadczeń fakultatywnych	- wprowadzanie do budżetu powiatu środków na realizację zadań fakultatywnych

PLACÓWKI OPIEKUŃCZO WYCHOWAWCZE I USAMODZIELNIENIA

Utrzymanie poziomu standardów w placówkach	<ul style="list-style-type: none"> - liczba miejsc w placówkach - liczba pracowników merytorycznych zatrudnionych w placówkach 	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie środków finansowych w budżecie powiatu na działalność placówek - monitorowanie i kontrola działalności placówek
Podnoszenie poziomu kwalifikacji zawodowych pracowników merytorycznych placówek	<ul style="list-style-type: none"> - liczba szkoleń dla pracowników - liczba osób uczestniczących w szkoleniach i kursach 	-
Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu pracowników merytorycznych placówek	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób biorących udział w szkoleniach przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu 	zapewnienie w budżetach placówek środków na szkolenia
Skracanie czasu pobytu dzieci w instytucjonalnej formie pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> - liczba dzieci powracających do rodzin biologicznych - średni czas pobytu dziecka w pieczy instytucjonalnej 	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z OPS –ami w celu objęcie rodzin wychowanków pomocą asystenta rodziny
Zwiększenie świadomości usamodzielnianych wychowanków o problemach wynikających z usamodzielnienia	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaje udzielonych form wsparcia - liczba usamodzielnianych wychowanków objętych pomocą 	<ul style="list-style-type: none"> - zorganizowanie spotkań dla wychowanków pieczy zastępczej przygotowujących ich do procesu usamodzielniania - opracowanie informatora dla opiekunów usamodzielnienia
Zapewnienie środków na poprawę warunków pobytu usamodzielnianych wychowanków w mieszkaniu chronionym	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wychowanków przebywających w mieszkaniu chronionym 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonanie remontu i ocieplenia mieszkania chronionego - zakup nowego wyposażenia mieszkania chronionego

LIMIT RODZIN ZASTĘPCZYCH

Lata	2015	2016	2017
Liczba rodzin zastępczych zawodowych	2	3	4
Liczba rodzinnych domów dziecka	2	3	4

Warunkiem zrealizowania limitu rodzin w poszczególnych latach jest zapewnienie w budżetach samorządu środków finansowych na ten cel.

PRIORYTETY DZIAŁAŃ NA LATA 2015 – 2017

Rozwój systemu pieczy zastępczej wymaga zrealizowania następujących priorytetów:

- pozyskanie kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe i rodzinne domy dziecka, w szczególności kandydatów na rodziny zawodowe specjalistyczne, w tym pełniące funkcję pogotowia rodzinnego
- zmniejszenie liczby dzieci umieszczanych w dotychczasowej rodzinie zastępczej zawodowej i rodzinnych domach dziecka
- objęcie rodzin zastępczych opieką koordynatora
- objęcie wychowanków i rodzin zastępczych programami PO KL
- powołanie przez rodziców zastępczych z terenu powiatu brzeskiego stowarzyszenia rodzin zastępczych oraz powołanie grup wsparcia

MONITORING REALIZACJI PROGRAMU

Monitorowanie programu opierać się będzie na analizie realizacji założonych wskaźników. Ich spełnienie będzie równoznaczne z osiągnięciem założonych zadań. Dla celów monitoringu wprowadza się następujący wzór tabeli monitorującej:

Lp.	Cel lub zadanie	Termin/okres realizacji	Podmiot realizujący	Podmiot koordynujący	Wartość realizacji
1.					

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Program rozwoju pieczy zastępczej w powiecie brzeskim na lata 2015 – 2017 finansowany będzie ze środków budżetu powiatu, dotacji, MPiPS oraz środków Unii Europejskiej.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEPRZEWODNICZĄCY RADY

Klemens Jakubowski